

Protocol meer- en hoogbegaafdheid

maart 2016

Inhoud

Doel van het protocol	3
Hoogbegaafdheid theoretische onderbouwing	3
Kinderen van 4 tot 8 jaar	3
Kinderen van 8 tot 13 jaar	5
Overzicht kenmerken hoogbegaafden	6
Verschil hoogbegaafd, meerbegaafd en hoogintelligent	6
Signaleren van onderpresteerders	6
Startpunt	7
Visie	8
Doelen	8
Signaleren	9
Begeleiding in de groep	10
Werkwijze groep 1 en 2	10
Werkwijze groep 3	11
Werkwijze groep 4 t/m 8	11
Verantwoordelijke voor aanpassingen	12
Begeleiding buiten de groep: de Plusgroep	12
Taakverdeling met betrekking tot de begeleiding van meer- en hoogbegaafden	13
Garantie van kwaliteit en continuïteit	14
Versnellen	15
Bijlagen	16
Quickscan	17
Quickscan onderpresteren	21

Doel van het protocol

Met dit protocol wordt vastgesteld hoe De Meander wil omgaan met leerlingen die meer dan de reguliere basisstof aankunnen. Dit protocol beschrijft de begeleiding, het leerstofaanbod en de materialen en middelen omtrent de meer- en hoogbegaafde leerlingen bij ons op school. De criteria die wij daarbij hanteren, evenals de aanpak daarvan worden in dit beleidsplan nader omschreven.

Hoogbegaafdheid theoretische onderbouwing

Kinderen van 4 tot 8 jaar

Omdat bij kinderen van 4 tot 8 jaar nog niet met betrouwbaarheid kan worden gesproken over hoogbegaafdheid, spreken we bij deze kinderen liever over kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Het gaat om de mate en om de breedte van de voorsprong ten opzichte van leeftijdsgenoten. Bij de mate van voorsprong heeft een kind meer vaardigheden dan leeftijdsgenoten. Bij de breedte van voorsprong heeft een kind een grotere interessewereld en meer kennis daarover dan leeftijdsgenoten.

Bij kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong komt het nogal eens voor dat de motoriek wat achterblijft in vergelijking met de cognitieve ontwikkeling. Ze vinden het vaak niet leuk om hier oefeningen voor te doen. Dit komt omdat kinderen het nut er niet van in zien of het doel niet kennen. (Hoog)begaafde kinderen willen graag eerst de grote lijnen en het doel van de lesstof weten, daarna pas meer informatie, details en hoe je dingen doet. Het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van deze kinderen wordt beschreven in de basisondersteuning.

Er kan gekeken worden naar 17 ontwikkelingsaspecten:

- intense betrokkenheid
- `diep denken` bijv. over leven en dood
- empatisch vermogen
- kennishonger
- logisch denken

- creërend vermogen
- fantasierijk
- aanpassingsvermogen (hierdoor kan al op jonge leeftijd onderpresteren ontstaan)
- meer geïnteresseerd in cijfers en letters
- sterk geheugen
- gevoel voor humor

Spraak- taalontwikkeling:

- spreekt duidelijk en heeft een goede zinsbouw
- heeft een grote woordenschat
- gebruikt veel moeilijke woorden
- heeft een goed geheugen
- heeft een brede belangstelling
- vertelt veel in de groep op een ontspannen manier
- reageert op andere leerlingen
- kan verhalen goed weergeven
- legt goede verbanden

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

- speelt goed met leeftijdsgenootjes maar trekt ook veel op met oudere kinderen
- neemt initiatief
- open naar de leerkracht
- zelfstandig
- kan goed samenspelen
- perfectionistisch

Werkhouding:

- begrijpt opdrachten snel
- een hoog werktempo
- is gemotiveerd
- kijkt kritisch naar eigen prestaties
- heeft een grote spanningsboog

Deze aspecten toetsen wij in groep 1 en 2 door middel van

- Taal voor kleuters
- Rekenen voor kleuters
- Registratielijsten van Kleuterplein

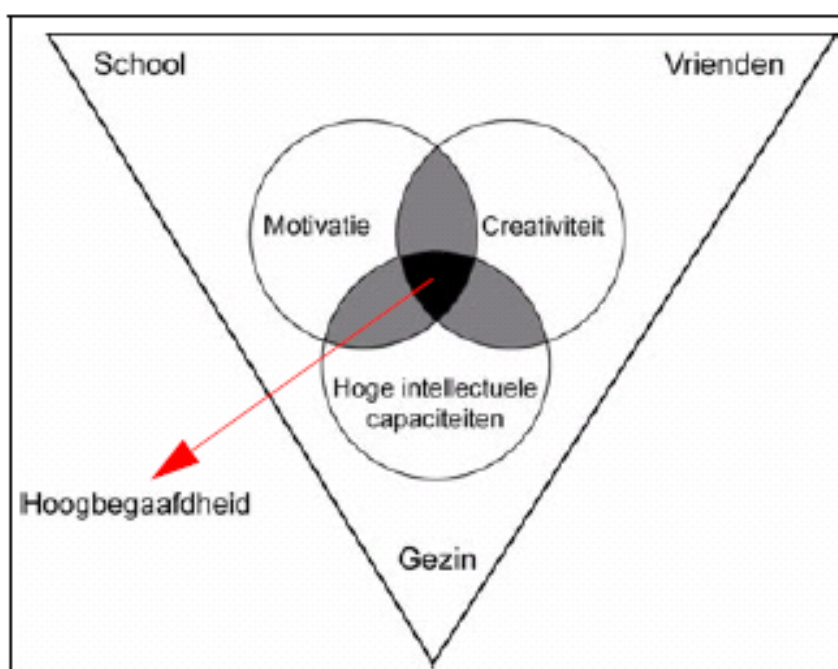
Deze aspecten toetsen wij in groep 3 door middel van

- Observaties van de leerkracht
- Methodetoetsen
- CITOtoetsen

Kinderen van 8 tot 13 jaar

Het Triadisch interdependentiemodel van Renzulli en Mönks

“Dit model gaat ervan uit dat bij hoogbegaafdheid de drie persoonskenmerken: intellectuele capaciteiten, creativiteit en taakgerichtheid (doorzettingsvermogen), in een positieve wisselwerking tot elkaar staan. Deze wisselwerking kan versterkt worden door een positieve invloed vanuit drie omgevingsfactoren, te weten: het gezin, de school, leeftijdgenoten. Een samenspel tussen deze zes genoemde factoren is min of meer voorwaardelijk voor het manifest worden van hoogbegaafdheid. Indien de sociale omgeving geen ruimte geeft aan een hoogintelligent kind om zich te ontwikkelen, zal de hoogbegaafdheid in de kiem gesmoord worden. Hoogintelligente kinderen kunnen zich ontwikkelen tot hoogbegaafden wanneer de drie persoonlijkheidskenmerken in hoge mate aanwezig zijn, er een positief stimulerende omgeving is en er onderlinge harmonie bestaat tussen de zes genoemde factoren. Het is te vergelijken met bijvoorbeeld de tennissport. Ook hier geldt: je kunt een sporttalent zijn, maar je hebt een aantal karaktereigenschappen (doorzettingsvermogen, de wil om te winnen, etc.) en de steun van je omgeving nodig om een topsporter te worden.”

Overzicht kenmerken hoogbegaafden

- Hoge intelligentie (IQ hoger dan 130)
- Vroege ontwikkeling
- Uitblinken op meerdere gebieden
- Gemakkelijk kunnen leren
- Goed leggen van (causale) verbanden
- Makkelijk kunnen analyseren van problemen
- Het maken van grote denksprongen
- Voorkeur voor abstractie
- Hoge mate van zelfstandigheid
- Brede of juist specifieke interesse/ hoge motivatie/ veel energie
- Creatief/ origineel
- Perfectionistisch
- Apart gevoel voor humor
- Hoge mate van concentratie

Verschil hoogbegaafd, meerbegaafd en hoogintelligent

Vrijwel alle experts zijn het eens over de stelling dat hoge intelligentie slechts één onderdeel is van hoogbegaafdheid. Een meerbegaafde leert vaak makkelijk op school, is in staat een grote hoeveelheid feitenkennis op te slaan en dat weer te reproduceren. Sommige hoogbegaafden kunnen dat ook wel, maar het merendeel heeft grote moeite met de schoolse manier van leerstof aanbieden en al helemaal met het reproduceren van kleine feiten. Dit komt doordat zij de aangeboden leerstof vermengen met allerlei andere informatie en nieuwe verbanden leggen. De feitelijke kennis blijft wel bruikbaar maar is minder makkelijk te reproduceren op de strikte wijze die binnen scholen gehanteerd wordt.

Signaleren van onderpresteerders

Er zijn meer- en hoogbegaafde leerlingen die problemen ondervinden op school. Dit komt doordat zij vaak niet op niveau worden aangesproken. Zij lopen een groot risico om gedemotiveerd te raken, met gedragsproblemen en onderpresteren als gevolg. Het is dan ook belangrijk deze leerlingen zo snel mogelijk te signaleren.

Onderpresteren kan gesignaleerd worden doordat het de leerkracht opvalt dat een kind heel wisselend presteert of het valt op dat er een dalende lijn te zien is in de prestaties.

Onderpresteerders vallen vaak op door hun gedrag, variërend van veel aandacht vragen tot een laag werktempo, een slechte werkhouding of een slechte concentratie. Een groot verschil in het gedrag thuis en het gedrag op school kan ook een aanwijzing zijn voor onderpresteren.

Leerkrachten moeten een kind van wie ze vermoeden dat er sprake kan zijn van onderpresteren goed observeren. Ze kunnen bij hun observaties letten op de observatiepunten die hieronder beschreven staan. Daarnaast kunnen didactische toetsen informatie geven over welke leerstof een kind al beheerst (of juist mist). Ook ouders kunnen mogelijk informatie verstrekken die kan helpen onderpresteerders te signaleren.

- prestaties op verschillende vakgebieden
- stabiliteit in de prestaties
- prestaties bij buitenschoolse activiteiten (muziek, sport, e.d.)
- omgang met andere kinderen in de groep
- opvallende gedragingen en persoonlijkheidskenmerken
- voorgeschiedenis
- zelfstandig werken
- plezier in werken
- opslag informatie
- concrete voorbeelden
- onverwachte denksprongen
- legt het kind originele verbanden
- controle over eigen denken
- zich bewust van eigen werk- en denkwijzen
- zelfbeeld
- sociaal emotioneel evenwichtig
- thuissituatie
- cito-scores

Startpunt

Onze school behaalt al jaren hoge scores bij de Cito-toetsen. Daardoor staat het hele onderwijs al op een behoorlijk hoog niveau. Toch willen we voldoende uitdaging bieden aan:

-Kleuters/jonge kinderen (groep 1-2-3) met een duidelijke ontwikkelingsvoorsprong.

-Kinderen (groep 4-8) die op meerdere terreinen een structurele hoge A scoren bij de CITO.

Visie

Op De Meander gaan we uit van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen. Dit betekent dat ook leerlingen die behoefte hebben aan uitdagend onderwijs een aangepaste vorm van onderwijs krijgen. Deze leerlingen leren en denken vaak op een andere manier dan andere leerlingen. Ook kan het voorkomen dat er sprake is van gebrek aan sociale contacten, afwijkende gedrag, faalangst, etc. Het onderwijs dat deze leerlingen krijgen is op cognitief gebied gericht op:

- compacten van de lesstof die de leerling beheerst
- extra uitdaging bieden in de vorm van opdrachten die een beroep doen op de denkvaardigheden: creatief denken, analyseren en evalueren.

Het onderwijs dat deze leerlingen krijgen is op sociaal-emotioneel gebied gericht op:

- aanleren van sociale vaardigheden,
- onderkennen, bespreken en bestrijden van faalangst,
- tegengaan van onderpresteergedrag
- stimuleren van een zelfstandige werkhouding
- bijdragen aan een evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling

Doelen

Onze school biedt (hoog)begaafde leerlingen een passend en gestructureerd onderwijsaanbod. Dit geldt zowel in onderwijsinhoudelijk als in pedagogisch-didactisch opzicht. Concreet houdt dit in:

- dat het onderwijs voor (hoog)begaafde leerlingen gericht is op een evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling.
- dat de wijze van signalering zorgvuldig en transparant geschiedt.
- dat een aanbod van compacten, verrijking en verbreding op een planmatige en heldere wijze wordt aangeboden.
- dat het aanbod van compacten, verrijking en verbreding gehanteerd wordt als middel om de evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling te bevorderen.
- dat er op onze school een leerkracht voor (hoog)begaafdheid is.
- dat de leerkrachten van onze school voldoende geïnformeerd zijn over de behoeften van (hoog)begaafde leerlingen en bereid zijn in deze behoeften te voorzien.

Signaleren

Signalering en signaleringsinstrument

De signalering van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong en van (hoog)begaafdheid kan op onze school plaatsvinden op drie manieren.

1. Signalering met de Quickscan

De leerkracht vult zelfstandig het formulier Quickscan Hoogbegaafdheid in juni in. De resultaten worden in de groepsbespreking besproken. Eventueel kan vervolgens de Quickscan onderpresteren ingevuld worden.

2. Signalering op initiatief van ouders

De leerkracht is alert op de signalen van ouders en reageert adequaat. Aan de hand van een gesprek kan er een diagnostisch traject begonnen worden. Belangrijk om geen toezeggingen te doen die niet waar gemaakt kunnen worden.

3. Intern begeleider

De intern begeleider merkt een leerling op vanuit de groepsbesprekingen en/of opvallende hoge CITO scores. De intern begeleider bespreekt deze leerling met de leerkracht.

Begeleiding in de groep

Werkwijze groepen 1 en 2

Elke kleutergroep kent speelhoeken. Deze hoeken zijn zeer geschikt om verrijking aan te bieden. Kinderen kunnen er zelfstandig en op eigen niveau werken en spelen want er is vaak veel materiaal aanwezig voor iedereen. Bijvoorbeeld een zand-watertafel kan motorische verrijking bieden en is te gebruiken voor het ontwikkelen van ruimtelijk inzicht. In een winkelhoek kunnen kleuters rekenen door een kassa te gebruiken, in een bouwhoek past culturele verrijking. Met culturele verrijking wordt bedoeld dat er bouwwerken nagebouwd kunnen worden van voorbeelden, bijvoorbeeld de Eiffeltoren of een moskee, samen met opdrachten als: wat valt op aan het gebouw, waar staat zo'n gebouw, of wat is het voor een gebouw.

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen verplichte opdrachten te doen op de weektaak, bijvoorbeeld per week een vast aantal momenten (lieft elke dag) in te plannen waarop het kind met uitdagend en verrijkend materiaal werkt. Hierdoor wordt het probleem omzeild van het niet willen kiezen voor een moeilijker taak of het niet willen zijn van een uitzondering.

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong willen alles graag goed doen. Ze hebben vaak allerlei aanmerkingen op hun eigen werk en zien heel goed wat er beter kan. Als ze alleen horen dat het werk mooi is en niet wat er verbeterd kan worden, verliezen deze kinderen het vertrouwen in het oordeel. Ze voelen zich niet serieus genomen. Er wordt eerlijke en kritische feedback gegeven en de leerkracht praat ook met het kind over het proces.

Bij het aanbieden van ontwikkelingsmaterialen wordt voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong steeds de volgende handelingsvragen gesteld:

- Zijn er moeilijker handelingen mogelijk?
- Zijn er toegevoegde handelingen mogelijk?
- Zijn er aanvullingen van materialen mogelijk?
- Zijn er geheel andere handelingen met het materiaal mogelijk?
- Zijn er toepassingshandelingen uit te voeren?
- Zijn er duo-opdrachten te maken?

Werkwijze groep 3

Als uit observaties en de CITO-scores blijkt dat een leerling een ontwikkelingsvoorsprong heeft, krijgt het uitdagend werk in de groep van de eigen leerkracht. Aan het einde van groep 3 wordt de Quickscan hoogbegaafdheid afgenomen. Tot die tijd kunnen er geen leerlingen in de Plusgroep worden geplaatst. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong in groep 3 worden op dezelfde manier uitgedaagd als in de groepen 1 en 2: ze verplichte opdrachten te doen op de weektaak, door een vast aantal momenten (liefst elke dag) in te plannen waarop het kind met uitdagend en verrijkend materiaal werkt. Bij lezen werken ze uit de Zonboekjes en bij rekenen werken ze uit Plustaak en Rekenmeesters.

Bij het aanbieden van dit werk worden steeds de volgende handelingsvragen gesteld:

- Heeft dit kind alle instructies nodig?
- Kan het de verwerking compacten?
- Zijn er moeilijker handelingen mogelijk?
- Zijn er toegevoegde handelingen mogelijk?
- Is er uitdagend werk beschikbaar, passend bij de onderwijsbehoeften van dit kind?

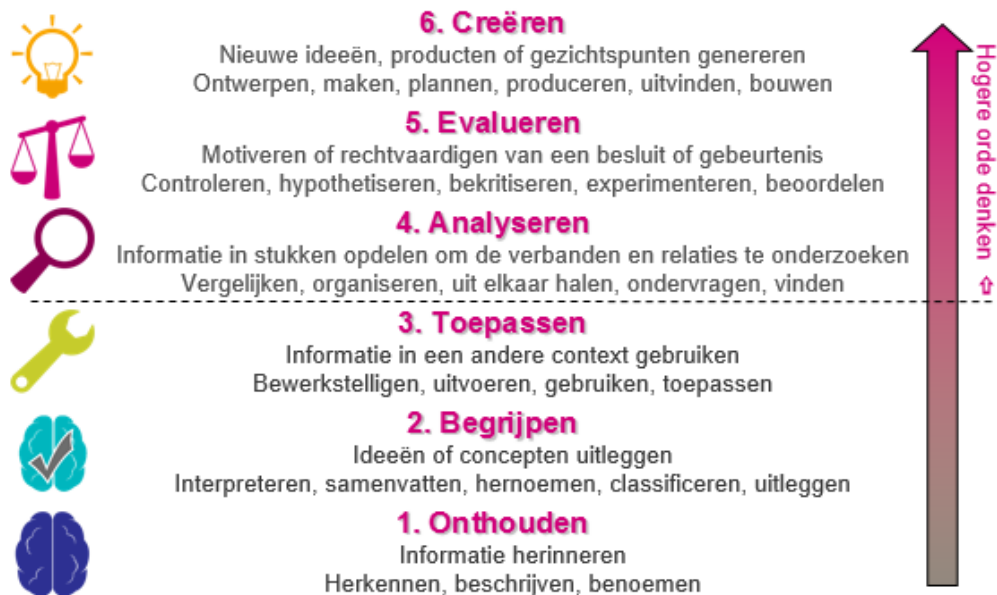
Werkwijze groepen 4 t/m 8

Hierbij is het voornaamste uitgangspunt dat de leerling een normale leerling is, dus ook een aantal werkzaamheden doet die van elke leerling verwacht worden. Door taakreductie en een voldoende hoog werktempo kunnen deze leerlingen tijd overhouden voor de opdrachten van de Plusgroep en de verrijkingsopdrachten die passen bij het werk dat in de groep wordt gedaan.

Volgend schooljaar gaan in de richtlijnen *Goede rekenaars* en *Leerlingen met een goed taalgevoel* beschrijven hoe het compacten en verrijken wordt vormgegeven.

De leerkrachten maken bij het bieden van uitdagende opdrachten gebruik van de bovenste drie denkvaardigheden uit de Taxonomie van Bloom: analyseren, evalueren, creëren.

Bloom's Taxonomie

Verantwoordelijke voor aanpassingen

Eindverantwoordelijke is ten allen tijde de leerkracht, hierin bijgestaan door de ib-er. Zoveel mogelijk wordt de verantwoordelijkheid bij de leerling gelegd, maar deze opereert altijd onder de eindverantwoordelijkheid van de leerkracht. De leerkracht moet dus het overzicht hebben over de taken die de leerling uitvoert of denkt uit te gaan voeren.

Begeleiding buiten de groep: de Plusgroep

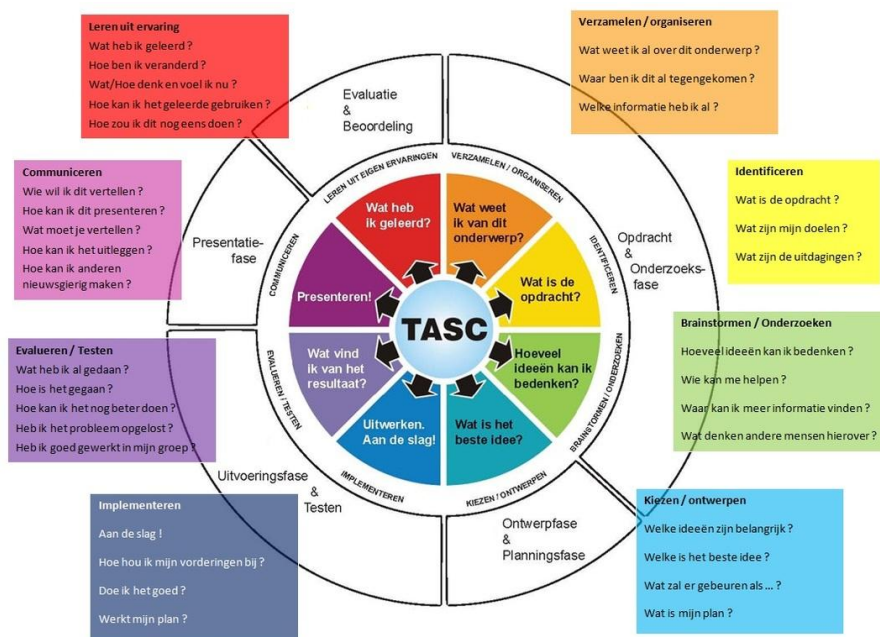
Elk schooljaar, vanaf eind groep 3, wordt in juni door de leerkracht de Quickscan hoogbegaafdheid ingevuld. Op basis van de daarin beschreven criteria worden de leerlingen uitgekozen voor deelname aan de Plusgroep in het daaropvolgende schooljaar.

Op één dagdeel in de week wordt met leerlingen uit de groepen 4 t/m 8 een Plusgroep gevormd. Binnen deze groep werken de leerlingen onder leiding van een gespecialiseerde leerkracht aan een specifiek programma. Dit programma behelst vakgebieden die afgestemd zijn op de interesses en behoeften van de leerlingen en heeft als doel de (hoog)begaafde leerling te ondersteunen en te stimuleren bij zijn/haar persoonlijkheidsontwikkeling. Zoveel mogelijk wordt gewerkt rond een thema, zodat de onderliggende lesdoelen

(persoonlijkheidsontwikkeling, stimuleren van doorzettingsvermogen, trainen van sociale vaardigheden) voor de leerlingen niet op te merken zijn.

Verdere doelen zijn:

- Contacten met kinderen van gelijke gezindheid (lotgenoten).
- Behoud van interesse in school en leeractiviteiten.
- Leren studeren; ervaren van het feit dat je ergens moeite voor moet doen en niet alles direct kunt begrijpen en oplossen.
- Gericht werken aan leerstrategieën (formeel leren).
- Verbeteren van sociale vaardigheden.
- Rekening houden met de belangstelling van het kind.
- Verbeteren van de executieve vaardigheden van de leerlingen door het werken met het TASC-model

Taakverdeling met betrekking tot de begeleiding van meer- en hoogbegaafde kinderen.

De zorgstructuur en het pedagogisch en didactisch klimaat van de school moeten aan een aantal eisen voldoen om te kunnen garanderen dat goed onderwijs voor (hoog)begaafde leerlingen gerealiseerd kan worden. De competentieprofielen voor onderwijs aan (hoog)begaafden zijn ontleend aan de inspectiestandaarden. Hierbij denken we aan:

- De school kent gunstige voorwaarden voor de begeleiding van leerlingen.
- De school beschikt over een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van (prestaties en ontwikkeling van) leerlingen.

- De school kent gunstige voorwaarden voor de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- De school heeft procedures om zorgleerlingen vroegtijdig te signaleren.
- De school analyseert de hulpvragen van de leerlingen die uitvallen.
- De school gaat de effecten na van de extra begeleiding.
- De school zorgt voor de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- De school draagt zorg voor extra begeleiding van leerlingen die zorg behoeven. (Bron: Inspectie - Toezichtkader PO)

Alle leerkrachten en intern begeleiders hebben de taak:

- het nemen van initiatieven voor de stappen in de signaleringsprocedure
- het bewaken van het proces van signalering en diagnostiek
- het invullen van de Quicksan
- het analyseren van de observatielijsten.
- het fungeren als een vraagbaakfunctie voor leerkrachten en ouders
- het fungeren als een collegiale gesprekspartner naar ouders

Garantie van kwaliteit en continuïteit

Beoordeling en rapportage:

Het specifieke leerstofaanbod voor (hoog)begaafde kinderen wordt serieus beoordeeld. Het werk draagt geen vrijblijvend karakter. Ten aanzien van feedback, beoordeling en rapportage stellen we:

1. De school heeft hoge realistische verwachtingen horende bij het niveau van de leerling.

De leerkracht van de leerling en de leerkracht van de Plusgroep stimuleert de leerling tot een kritische houding over het gemaakte werk.

Zij geeft de leerling de gelegenheid eigen werk te beoordelen.

Zij schrijft tevens een korte beoordeling voor het rapport over het werk van de leerling in de Plusgroep. Hierbij wordt specifiek aandacht besteedt aan: zelfstandigheid, resultaat, creativiteit en zelfreflectie.

2. Er wordt proces- en productfeedback gegeven over het gemaakte werk.

De beoordeling van alle (extra) activiteiten vindt plaats in het rapport.

De leerkracht vult op het rapport de beoordeling over de gecompacte en de verrijkingsstof in.

3. De ouders worden over de geleverde prestaties van de leerlingen met betrekking tot verrijking en verbreding geïnformeerd. De leerkracht is in staat om de mening / ideeën van ouders mee te laten wegen in het aanbod voor de (hoog)begaafde leerling.
4. De leerkracht en de begeleider van de Plugroep hebben goed overleg over de leerlingen in de Plusgroep.

Borging van kwaliteit

Het bewaken van de kwaliteit is een belangrijk onderdeel in de zorg voor (hoog)begaafde leerlingen. Om deze zorg te waarborgen komt dit onderwerp op de agenda in de reguliere én de informele overlegmomenten in team en medezeggenschapsraad. De school stelt zich ten doel het beleid zodanig te borgen dat dit niet afhankelijk is van individuele inspanningen. Voor de begeleiding van de groep (hoog)begaafden op een vast moment in de week is één collega verantwoordelijk als uitvoerende. Te zijner tijd zullen we ervoor zorgen dat er ook een andere collega wordt aangesteld als “schaduw-leerkracht voor begaafde leerlingen” om indien nodig te kunnen vervangen.

Versnellen

Door de opzet van onze verrijking proberen wij de noodzaak tot versnellen te beperken. Een enkele keer kan het goed zijn een kind een jaar te laten versnellen. Het beste moment voor versnellen is sterk afhankelijk van de situatie en de ontwikkeling van het kind. Er zal steeds een goede afweging gemaakt moeten worden. De beslissing om te versnellen moet gepaard gaan met verrijking, want ook de leerstof van de volgende groep zal snel beheerst worden. Bij de beslissing betreffende versnelling wordt de leerling in de betreffende bouw tijdens het casusoverleg besproken. Hierbij wordt altijd gekeken naar de totale ontwikkeling van het kind. Gelet wordt op de cognitieve ontwikkeling en de werkhouding, maar ook op de ontwikkeling op motorisch en sociaal-emotioneel gebied. De leerling zal eerst doorgetoetst worden. Het advies van de school wordt besproken met de ouders, de school neemt uiteindelijk de beslissing of versnellen wenselijk is.

Bijlagen

1. Quickscan

2. Quickscan onderpresteren

Toelichting bij het invullen van de Quickscan (hoog)begaafdheid

Deze Quickscan wordt aan het eind van het schooljaar ingevuld door de 'oude' leerkracht

1. Vul bij alle kinderen aspect 1 in: de persoonlijkheidskenmerken van (hoog)begaafdheid.

Bij kinderen die daar een score van 17 of hoger hebben, vul je ook de andere aspecten in.

2. Vul in op de volgende manier:

0 punten: Is (bijna) niet herkenbaar voor deze leerling

1 punt: Is soms herkenbaar voor deze leerling

2 punten: Is regelmatig herkenbaar voor deze leerling

3 punten: Is (zeer) vaak herkenbaar voor deze leerling

3. Score voor meer-/hoogbegaafdheid:

Persoonlijkheidskenmerken van begaafdheid: minimaal 8 punten

Leerkenmerken van begaafdheid: minimaal 8 punten

Didactische ontwikkeling: A en B elk 3 punten (C telt niet mee voor beoordeling, kan een signaal zijn voor onderpresteren).

Pedagogische voorwaarden voor verrijkingstof: minimaal 4 punten

* Vul bij score 1 of 2 ook de quickscan onderpresteren in als het kind op het aspect Leerkenmerken van begaafdheid minimaal 8 punten scoort

** Een enkele lagere score is bespreekbaar

*** Vul bij score 1 of 2 ook de quickscan onderpresteren in als het kind bij A en B allebei minimaal 3 punten scoort.

Quickscan (hoog)begaafdheid		naam:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2		2	2	2	2	2	2	2	3				
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0				
1. Persoonlijk -heids- kenmerken van begaafdhei d		Omschrijving																																			
	A	beschikt over een creatief denkvermogen, ook voor het oplossen van problemen																																			
	B	is geestelijk vroegrijp																																			
	C	beschikt over een groot doorzettingsvermogen *																																			
	D	is perfectionistisch ingesteld																																			
	E	wil autonoom handelen																																			
	F	Stelt regels en tradities ter discussie																																			
	G	Informatie van ouders: vertoont in bepaalde situaties opvallend 'voorlijk' gedrag t.o.v. leeftijdsgenoten																																			
	H	Zoekt voornamelijk contact met oudere																																			

		leerlingen en volwassenen																																		
		totaal																																		
2.	Leer- kenmerken van begaafdhei d	Omschrijving																																		
	A	beschikt over een hoog leertempo met een goed geheugen																																		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				
		naam:																																		
	B	beschikt over een brede algemene kennis																																		
	C	kan goed argumenteren en beredeneren en heeft een voorkeur voor probleemgestuurd werken																																		
	D	is snel van begrip en een scherpe waarnemer																																		
	E	verdiept zich graag verder in een onderwerp en is erg nieuwsgierig																																		
		totaal:																																		
3.		Omschrijving																																		
Didactisch	A	laat na een half jaar																																		

e ontwikkeling		compactwerk zien dat het voldoende vooruitgang blijft maken																																															
	B	haalt ononderbroken ** een A-score bij rekenen en begrijpend lezen																																															
	C	presteert anders dan de verwachtingen van de leerkracht ***																																															
totaal																																																	
4. Pedagogische voorwaarden voor verrijkingstof		Omschrijving																																															
	A	is zelfstandig																																															
	B	is gemotiveerd																																															
totaal																																																	

Kinderen bij wie uit een iq-onderzoek blijkt dat het hoogbegaafd is, volgen we de volgende procedure:

1. Een half jaar compacten/verrijken
2. Quicksan uitvoeren
3. Kijken naar onderwijsbehoeften van het kind.

Toelichting bij het invullen van de Quickscan onderpresteren

Vaak krijgen onderpresteerders een verkeerd of negatief zelfbeeld. Het kind ervaart dat het niet aan de verwachtingen voldoet. Hij voelt zich een "loser", omdat hij anderen teleurstelt. Ouders, kind en school moeten een actieve rol spelen om dit zelfbeeld te verbeteren.

Onderpresteerders kunnen depressief, perfectionistisch of faalangstig worden. Sommigen ontwikkelen angsten en krijgen buikklachten. Ze kunnen in een sociaal isolement terechtkomen.

Quickscan onderpresteren		naam:	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Positieve eigenschappen van onderpresteren		Omschrijving								
	A	beschikt over een creatief denkvermogen, ook voor het oplossen van problemen								
	B	is geestelijk vroegrijp								
	C	beschikt over een groot doorzettingsvermogen *								
	D	is perfectionistisch ingesteld								
	E	wil autonoom handelen								
	F	Stelt regels en tradities ter discussie								
	G	Informatie van ouders: vertoont in bepaalde situaties opvallend 'voorlijk' gedrag t.o.v. leeftijdsgenoten								

	H	Zoekt voornamelijk contact met oudere leerlingen en volwassenen								
		totaal								
			1	2	3	4	5	6	7	8
		Naam:								
2.		Omschrijving								
Negatieve eigenschappen van onderpresteren.	A	beschikt over een hoog leertempo met een goed geheugen								
	B	beschikt over een brede algemene kennis								
	C	kan goed argumenteren en beredeneren en heeft een voorkeur voor probleemgestuurd werken								
	D	is snel van begrip en een scherpe waarnemer								
	E	verdiept zich graag verder in een onderwerp en is erg nieuwsgierig								
		totaal:								